

Sygn. akt: I C 128/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 września 2021 r.

Sąd Rejonowy w Gdyni I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Joanna Jank

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Katarzyna Pietkiewicz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 14 września 2021 r. w G.

sprawy z powództwa **Horyzont Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w G.**

przeciwko E. S.

o zapłatę

I. oddała powództwo

2. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 3617 zł (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) z tytułu zwrotu kosztów postępowania

Sygnatura akt: I C 128/21

UZASADNIENIE

Powód Horyzont Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. wniósł pozew przeciwko E. S. o zapłatę kwoty 36.194,15 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu powód podniósł, że w dniu 31 maja 2016r. pozwana zawarła z bankiem, którego następcą prawnym jest (...) Bank (...) S.A., umowę o kredyt restrukturyzacyjny, po czym zaprzestała wywiązywać się z warunków umowy, co spowodowało wypowiedzenie umowy przez bank w dniu 24 lipca 2017r. W dniu 13 września 2019r. (...) Bank (...) S.A. zawarł z powodem umowę sprzedaży wierzytelności, na podstawie której powód nabył wierzytelność wobec pozwanej. Pismem z dnia 8 października 2019r. powód wezwał pozwaną do zapłaty, jednocześnie informując o przelewie wierzytelności z tytułu umowy kredytu i wysokości wierzytelności. Na dochodzoną przez powoda należność składają się: kwota 33.923,69 zł tytułem wierzytelności zakupionych od (...) Bank (...) S.A., a także kwota 2.270,46 zł tytułem naliczonych przez powoda odsetek ustawowych za opóźnienie od niespłaconego kapitału naliczone od dnia 14 września 2019r. do dnia poprzedzającego dzień wniesienia pozwu.

(pozew k. 2-4)

W dniu 28 stycznia 2021 roku w sprawie o sygnaturze akt I Nc 298/20 Referendarz sądowy Sądu Rejonowego w Gdyni wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

(nakaz zapłaty k. 83)

Pozwana wniosła sprzeciw od ww. nakazu zapłaty, zaskarżając go w całości i wniosła o oddalenie powództwa. W pierwszej kolejności pozwana wniosła o pominięcie części dowodów (umowa kredytowa, wezwania do zapłaty, wypowiedzenie umowy, historia rachunku) jako niedopuszczalnych, naruszających tajemnicę bankową, podnosząc, że nigdy nie wyraziła zgody na ujawnienie ww. dokumentów. Ponadto, pozwana wniosła o zobowiązanie powoda do złożenia do akt oryginałów dokumentów w postaci wezwania do zapłaty oraz wypowiedzenia umowy, podnosząc, że złożone kserokopie nie zawierają podpisów osób rzekomo działających w imieniu powoda lub zawierają wyłącznie faksymile. Pozwana podniosła, że wypowiedzenie lub też wezwanie do zapłaty nie zostały skutecznie dokonane. Zakwestionowała wszelkie kserokopie, jakie strona powodowa złożyła dla wykazania okoliczności faktycznych. Podkreśliła, że moc dowodową ma kserokopia dokumentu poświadczona za zgodność z oryginałem, a nie odpisem. Kserokopia nie może być też przedmiotem dowodu w trybie art. 308 kpc. Niezależnie od powyższego pozwana zarzuciła powodowi brak legitymacji czynnej (przedłożenie kserokopii umowy) i nieważność umowy (brak wskazania ceny). Ponadto, zarzuciła nieudowodnienie roszczenia co do zasady i wysokości, zakwestionowała, by umowa kredytowa została skutecznie zawarta, by wierzyciel pierwotny wykonał umowę, zgodnie z jej treścią. Pozwana podniosła, że dokument o nazwie wyciąg z ksiąg banku przedłożony przez powoda nie jest w istocie wyciągiem z ksiąg rachunkowych banku, gdyż nie spełnia wymogów określonych w ustawie o rachunkowości. Ponadto, pozwana zakwestionowała dane zawarte w tym wyciągu, a także podniosła, że dowodem istnienia i wysokości zobowiązania nie mogą być załączone kserokopie, gdyż nie można ich uznać za dokument w świetle art. 245 kpc. Wobec niewykazania skuteczności wypowiedzenia umowy kredytowej, pozwana zarzuciła również brak wymagalności roszczenia dochodzonego pozwem z uwagi na jego przedwczesność. Wreszcie, podniosła zarzut przedawnienia roszczenia dochodzonego pozwem.

(sprzeciw od nakazu zapłaty k. 88-96v)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 13 września 2019r. (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. zawarł z powodem Horyzont Niestandaryzowanym Sekurytyzacyjnym Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym z siedzibą w W. umowę przelewu wierzytelności w ramach transakcji sekurytyzacji, której przedmiotem był pakiet wierzytelności szczegółowo opisanych w umowie i załącznikach do niej.

(dowód: umowa przelewu wierzytelności w ramach transakcji sekurytyzacji k. 16-45)

Sąd zważył, co następuje:

W przedmiotowej sprawie strona powodowa dochodziła od pozwanej zapłaty kwoty 36.194,15 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, podnosząc, że w drodze umowy przelewu wierzytelności z dnia 13 września 2019r. nabyła od (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. wierzytelność przysługującą wobec pozwanej z tytułu umowy kredytowej. Niemniej na poparcie swoich twierdzeń co do istnienia, wymagalności i wysokości zobowiązania strona powodowa nie przedłożyła żadnych wiarygodnych dowodów. Natomiast, w sprzeczności od nakazu zapłaty strona pozwana zakwestionowała wiarygodność i wartość dowodową przedstawionych przez powódkę kserokopii dokumentów niepoświadczonych za zgodność z oryginałem przez występującego w sprawie fachowego pełnomocnika funduszu. W ocenie Sądu powyższe zarzuty należało uznać za uzasadnione. W pierwszej kolejności należy zauważyć, że do akt sprawy złożono wyłącznie zwykłe kserokopie umowy o kredyt restrukturyzacyjny z dnia 13 maja 2016 roku, wezwania do zapłaty z dnia 10 maja 2017 roku, wypowiedzenia umowy z dnia 24 lipca 2017 roku, wyciągu z ksiąg bankowych z dnia 14 stycznia 2019 roku oraz zawiadomienia o przelewie. Jak natomiast wskazuje się w doktrynie złożona przez stronę kserokopia niepoświadczona przez nią podpisem **nie jest dokumentem**. Można przyjąć, że jest ona odpisem, ale nie zawiera ona oświadczenia strony o istnieniu dokumentu o treści i formie utrwalonej kopii. Oznacza to, że zwykła odbitka ksero nie jest dokumentem i nie może takiego dokumentu zastąpić (por. A. Góra - Błaszczkowska (red.), Kodeks postępowania cywilnego. Tom I A. Komentarz. Art. 1-424¹², Warszawa 2020). Powyższe stanowisko znajduje potwierdzenie w judykaturze, gdzie wskazuje się, że kserokopia dokumentu nie może być uznana za dokument prywatny, jeżeli jest niepoświadczona za zgodność z oryginałem przez osobę do tego

uprawnioną (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 18 czerwca 2014r., I ACa 182/14, L.). W innym orzeczeniu stwierdzono, że dla uznania kserokopii za dokument, świadczący o istnieniu oryginału o odwzorowanej w niej treści, niezbędne jest oświadczenie o istnieniu dokumentu o treści i formie odwzorowanej kserokopią. Takim oświadczeniem będzie umieszczone na kserokopii i zaopatrzone podpisem poświadczenie zgodności kserokopii z oryginałem. Dopiero wtedy można uznać kserokopię za dokument świadczący o istnieniu oryginału o treści i formie w niej odwzorowanej (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 6 maja 2015r., III AUa 298/14, L.). W uchwale z 29 marca 1994r. (III CZP 37/94, OSNCP 1994, Nr 11, poz. 206) Sąd Najwyższy zajął stanowisko, że niepoświadczona podpisem strony kserokopia nie jest dokumentem. Podobnie jak odpis, kserokopia może być jednak uznana za dokument stanowiący dowód istnienia oryginału i dlatego podlegający podwójnej ocenie – jako dokument prywatny, mający stanowić źródło wiadomości o istnieniu oryginalnego dokumentu, oraz jako dokument prywatny mający stanowić źródło wiadomości o faktach. W postępowaniu opartym na dokumencie prywatnym źródłem wiadomości jest zawarte w nim i podpisane oświadczenie (art. 245 kpc), stąd dla uznania kserokopii za dokument prywatny, świadczący o istnieniu oryginału o odwzorowanej w niej treści, niezbędne jest oświadczenie o istnieniu dokumentu o treści i formie odwzorowanej kserokopią. Takim oświadczeniem jest umieszczone na kserokopii i zaopatrzone podpisem poświadczenie zgodności kserokopii z oryginałem. Dopiero wtedy można uznać kserokopię za dokument prywatny świadczący o istnieniu oryginału o treści i formie w niej odwzorowanej. Przedstawione stanowisko SN zajął również w późniejszych orzeczeniach, m.in.: w postanowieniu z 27 sierpnia 1998 r. (III CZ 107/98, OSNC 1999, Nr 3, poz. 52) i 18 października 2002 r. (V CKN 1830/00, OSNC 2004, Nr 1, poz. 9) oraz w wyroku z 6 listopada 2002 r. (I CKN 1280/00, L.) i z 14 lutego 2007 r. (II CSK 401/06, L.). Na gruncie polskiej ustawy procesowej uprawnionym do uwierzytelnienia odpisu dokumentu za zgodność z oryginałem jest m.in. występujący w sprawie pełnomocnik strony będący adwokatem lub radcą prawnym (art. 129 § 2 kpc). Trzeba także wskazać, że jeżeli pismo nie może być uznane za dokument, nie może być ono też podstawą do prowadzenia dowodu w trybie art. 308 kpc. Inaczej doszłoby do obejścia przepisów o dowodzie z dokumentu (por. A. Góra-Błaszczkowska (red.), Kodeks postępowania cywilnego. Tom I A. Komentarz. Art. 1-424¹², Warszawa 2020).

W niniejszej sprawie strona pozwana w sposób wyraźny i jednoznaczny zakwestionowała wartość dowodową dołączonych do akt sprawy kserokopii dokumentów, zarzucając powodowi nieudowodnienie swojego roszczenia i zażądała przedstawienia oryginałów dokumentów. Do zamknięcia rozprawy pełnomocnik powoda nie uwierzytelniał złożonych kserokopii, ani tym bardziej nie złożył oryginałów ww. dokumentów. Mało tego w replice do sprzeciwu od nakazu zapłaty w ogóle nie odniósł się do zarzutu dotyczącego formy załączonych pism.

Zważyć przy tym należy, iż zgodnie z poglądem prawnym wyrażanym w judykaturze posłużenie się niepotwierdzoną kserokopią jako środkiem mającym posłużyć ustaleniu treści pisemnego dokumentu uznać należy za dopuszczalne tylko wówczas, kiedy z przyczyn faktycznych uzyskanie dostępu do oryginału lub wypisu lub odpisu funkcjonującego na prawach oryginału nie jest możliwe dla strony, a także dla sądu. Wówczas nie zachodzi niebezpieczeństwo obejścia przepisów o prowadzeniu dowodu z dokumentów (por. postanowienie SN z dnia 26 listopada 2014r., III CSK 254/13, L.). W rozpoznawanej sprawie pełnomocnik powoda, mimo wyraźnego i jednoznacznego zakwestionowania przez pozwaną wartości dowodowej dołączonych do pozwu kserokopii, nie wskazał, aby po stronie powodowej występowały jakiegokolwiek trudności w uzyskaniu oryginałów dokumentów, które uniemożliwiałyby złożenie ich w sądzie.

Mając na uwadze wszystkie przedstawione powyżej okoliczności Sąd uznał, że przedłożone kserokopie dokumentów pozbawione są mocy dowodowej i nie stanowią wiarygodnych dowodów w sprawie. Złożone przez powoda kserokopie nie zostały poświadczane za zgodność z oryginałem w wymagany sposób, nie można zatem uznać ich za wiarygodne dowody świadczące o przysługiwaniu powodowi wierzytelności względem pozwanej.

Zważywszy, iż swoje roszczenia w przedmiotowej sprawie powód wywodził z umowy przelewu, na mocy której miał nabyć wierzytelność przysługującą rzekomo wobec pozwanej z tytułu umowy kredytowej, podstawę powództwa winny stanowić przepisy art. 509 kc w zw. z art. 69 ust. 1 ustawy z dnia z dnia 29 sierpnia 1997r. Prawo bankowe (tekst jednolity Dz.U. z 2020 r. poz. 1896). W myśl art. 509 § 1 kc wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo

właściwości zobowiązania. Zgodnie z art. 69 Prawa bankowego przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

Zgodnie z ogólną zasadą wyrażoną w art. 6 kc ciężar udowodnienia faktu spoczywa na tym, kto z faktu tego wywodzi skutki prawne. Na gruncie prawa procesowego odpowiednikiem art. 6 kc jest przepis art. 232 kpc, zgodnie z którym strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. W niniejszej sprawie na powódzie spoczywał ciężar wykazania, nie tylko tego, że skutecznie nabył wierzycelność od poprzednika prawnego w drodze cesji, ale również, że doszło do skutecznego zawarcia umowy pomiędzy bankiem (poprzednikiem prawnym powoda) a pozwaną. Jednak powód nie sprostął temu obowiązkowi. Na okoliczność istnienia umowy i jej treści powód przedłożył wyłącznie kserokopię umowy o kredyt restrukturyzacyjny, która nie została poświadczona za zgodność z oryginałem. Wobec niepoświadczenia ww. pisma w sposób wymagany prawem i wobec zarzutów strony przeciwnej, brak jest dostatecznych podstaw potwierdzających istnienie dokumentu źródłowego. Z uwagi na zarzuty podniesione przez pozwanego co do istnienia stosunku prawnego strona powodowa winna była przedłożyć dowody, które w sposób niewątpliwy potwierdzałyby, że pomiędzy poprzednikiem prawnym powoda a pozwaną została zawarta umowa o wskazanej treści. Nadto, powód winien za pomocą dokumentów sporządzonych w odpowiedniej formie wykazać, jaka była treść tego stosunku prawnego, w tym jaka była kwota kredytu, jakie było jego oprocentowanie, warunki i terminy spłaty etc. Wobec niezłożenia dokumentów w odpowiedniej formie, a także wobec zarzutów pozwanej należało uznać, że powód nie wykazał, iż pozwana złożyła swoje oświadczenie woli akceptujące postanowienia umowy kredytowej i tym samym, że pomiędzy stronami doszło do skutecznego zawarcia umowy.

Ponadto, wobec podniesionych przez pozwaną zarzutów, należało uznać, że strona powodowa nie wykazała, że umowa została skutecznie wypowiedziana. Przede wszystkim należało stwierdzić, że powód nie udowodnił, że istniały podstawy do rozwiązania umowy w drodze jednostronnego oświadczenia woli. Powód nie przedstawił wiarygodnego dokumentu sporządzonego w odpowiedniej formie, który wskazywałby jak przedstawiało się zadłużenie pozwanej, a także czy takie zadłużenie stanowiło podstawę do rozwiązania umowy w świetle postanowień umowy. W niniejszej sprawie strona powodowa nie wykazała także, że do pozwanej zostało skierowane wezwanie do zapłaty z informacją o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację kredytu. Na tę okoliczność została przedłożona wyłącznie niepoświadczona kserokopia, która nie stanowi wiarygodnego dowodu, wobec jej zakwestionowania przez stronę pozwaną. Z podobnych przyczyn nie można uznać, że powódka wykazała, że doszło do skutecznego wypowiedzenia umowy, albowiem na tę okoliczność również nie przedstawiono dowodów w odpowiedniej formie. Do akt sprawy również została załączona bowiem niepoświadczona kserokopia.

Ponadto, strona powodowa nie udowodniła wysokości dochodzonego roszczenia. Za wiarygodny dowód na tę okoliczność nie mogła zostać uznana kserokopia wyciągu z ksiąg rachunkowych banku, wobec jej zakwestionowania przez stronę pozwaną. Zresztą, wobec podniesionych zarzutów, nawet przedstawienie wyciągu w odpowiedniej formie, z uwagi na zarzuty strony pozwanej, byłoby niewystarczające dla wykazania wysokości roszczenia. Jak wskazuje się bowiem w judykaturze wobec jednoznacznego brzmienia art. 95 ust. 1a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 1988), dokument w postaci wyciągu z ksiąg bankowych w postępowaniu cywilnym nie ma mocy dokumentu urzędowego, nie pozbawia to jednak tego dokumentu mocy dowodowej i wiarygodności (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 9 czerwca 2016r., I ACa 1758/15, L.). Dokument taki ma zatem moc dokumentu prywatnego i stanowi złożone w szczególnej formie oświadczenie wiedzy uprawnionych osób, dotyczące danych zaksięgowanych w księgach rachunkowych. W związku z powyższym, przedmiotowy wyciąg, podobnie jak pozostałe dokumenty prywatne, zgodnie z treścią art. 245 kpc, korzysta z domniemania autentyczności oraz domniemania pochodzenia oświadczeń zawartych w tych dokumentach od ich wystawców. Przedmiotowy dokument prywatny jednak nie dowodzi materialnej prawdziwości zawartych w nim oświadczeń. Materialna moc dowodowa dokumentów prywatnych zależy bowiem od ich treści merytorycznej i rozstrzyga o niej sąd według ogólnych zasad oceny dowodów (art. 233 § 1 kpc). Podobnie jak w wypadku innych dowodów, to sąd ocenia, czy dowód ten ze względu

na jego indywidualne cechy i okoliczności obiektywne zasługuje na wiarę, czy nie (por. A. Góra-Błaszczkowska (red.), Kodeks postępowania cywilnego. Tom I. Komentarz. Art. 1-729, Warszawa 2016). W wyroku z dnia 10 stycznia 2019r., Sąd Apelacyjny w Katowicach, I ACa 1041/18 wskazał, że wyciąg z ksiąg banku zawiera złożone w szczególnej formie oświadczenie wiedzy uprawnionych osób dotyczące danych zaksięgowanych w księgach rachunkowych i w powiązaniu z umową kredytową może stanowić wystarczający dowód dla potwierdzenia dokonania czynności prawnej i jej treści. W przedmiotowej sprawie, powód nie przedłożył żadnych dokumentów, na podstawie których możnaby zweryfikować twierdzenia powoda o istnieniu i wysokości zadłużenia.

Reasumując należy stwierdzić, że powód nie wykazał – za pomocą wiarygodnych i sporządzonych w odpowiedniej formie dokumentów - istnienia, wymagalności i wysokości dochodzonego roszczenia. W tej sytuacji, skoro wyłączną podstawą ustaleń sądu miałyby być kserokopie, jednym możliwym rozstrzygnięciem sprawy było oddalenie powództwa na podstawie art. 6 kc z uwagi na nieudowodnienie roszczenia.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 kpc i zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy, zasądził od przegrywającego niniejszy spór w całości powoda na rzecz pozwanej kwotę 3.617 zł, na którą składały się: opłata za czynności fachowego pełnomocnika – adwokata w stawce minimalnej, obliczona stosownie do treści § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (3.600 zł) oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa (17 zł).